

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6Co/324/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5613200957
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Urbanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5613200957.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Urbanovej a členov senátu JUDr. Yvety Dzugasovej a Mgr. Miroslava Šeptáka v právnej veci žalobcu: Slovenská advokátska komora, so sídlom Kolárska 4, 813 42 Bratislava, IČO: 30 795 141, právne zastúpeného spoločnosťou Legium s.r.o., so sídlom Májová 21, 851 01 Bratislava, IČO: 36 867 870, proti žalovanému: JUDr. R. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. XX, XXX XX A. E., štátny občan SR, v konaní o zaplatenie sumy 120,10 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 5C/40/2013-40 zo dňa 18. 04. 2013, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 5C/40/2013-40 zo dňa 18. 04. 2013 potvrdzuje.

Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd žalobu zamietol. Súčasne vyslovil, že žalovanému náhradu trov konania nepriznáva.

V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že žalovaný bol v období od 02.07.2001 do 25.05.2009 zapísaný do Slovenskej advokátskej komory (ďalej aj „SAK“) ako advokát. Žalobca sa svojou žalobou domáhal voči žalovanému peňažného plnenia, a to sumy 119,50 Eur predstavujúcej sankciu za omeškanie so zaplatením príspevku na činnosť SAK, ktorý mal uvedenú povinnosť splniť najneskôr do 30.04.2008. Žalovaný svoj záväzok však splnil až dňa 01.10.2008, v dôsledku čoho bol v omeškaní 6 mesiacov. Uplatnená suma predstavuje pokutu za omeškanie vo výške 10 % z príspevku za každý začatý mesiac z omeškania, t.j. vo výške 119,50 Eur. Ďalším uplatneným nárokom žalobcu je peňažné plnenie vo výške 0,60 Eur, predstavujúce úrok z omeškania z oneskoreného zaplatenia príspevku do sociálneho fondu za rok 2008. Žalovaný bol povinný zaplatiť uvedený príspevok tiež najneskôr do 30.04.2008, no svoj záväzok splnil až dňa 01.10.2008. Uplatnená suma predstavuje úroky z omeškania vo výške 8,5 % ročne zo sumy 16,60 Eur od 01.05.2008 do 01.10.2008.

Na základe vykonaného dokazovania mal okresný súd preukázané, že žalovaný si svoju povinnosť zaplatiť príspevok na činnosť žalobcu a príspevok do sociálneho fondu splnil oneskorene. Uvedenú skutočnosť žalovaný nerozporoval, vzniesol však v konaní proti nároku uplatnenému žalobou námietku premlčania. Okresný súd uviedol, že súdna prax ustálila, že úroky z omeškania majú povahu opakujúcich sa dávok, ktoré možno veriteľovi priznať súdnym rozhodnutím, aj keď sa stanú splatnými v budúcnosti. Povinnosť platiť úroky z omeškania so splnením záväzku nevzniká samostatne za každý deň trvania omeškania, ale jednorazovo, v deň, v ktorom sa dlžník ocitol v omeškaní so splnením predmetného záväzku; týmto dňom začína plynúť premlčacia doba a jej plynutím sa právo premlčí (rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo dňa 08.02.2007, sp. zn. 21 Cdo/681/2006, 21 Cdo/682/2006). Prvostupňový

súd poukázal na ust. § 100 ods. 1 a 2, ako aj ust. § 101 Občianskeho zákonníka, pričom konštatoval, že podľa § 110 ods. 3 vety prvej za bodkočiarkou Občianskeho zákonníka úroky z omeškania (ktoré nie sú právoplatne priznané alebo písomne uznané) ako opakujúce sa plnenia sa premičujú v lehote troch rokov. Žalobca sa mohol prvýkrát domáhať od žalovaného zaplatenia úrokov z omeškania dňa 01.05.2008, trojročná premičacia doba uplynula 30.04.2011. Ak sa žalobca domáhal predmetného nároku žalobou doručenou okresnému súdu dňa 30.01.2013, učinil tak oneskorene. Rovnakými úvahami sa okresný súd spravoval aj pri posudzovaní, že v začiatku plynutia premičacej doby vo vzťahu k nároku na zaplatenie pokuty za omeškание so zaplatením príspevku na činnosť žalobcu. Právo žalobcu na zaplatenie uvedenej sankcie sa premičalo vo všeobecnej trojročnej premičacej dobe. Právo na zaplatenie pokuty je majetkovým právom, pre ktoré nie je Občianskym zákonníkom ustanovená osobitná premičacia doba.

Ďalej súd I. stupňa uviedol, že stavovské samosprávne organizácie, medzi ktoré patrí aj Slovenská advokátska komora, sú právnickými osobami (ako združenia fyzických a právnických osôb) podľa § 18 ods. 2 písm. a) Občianskeho zákonníka. Ako právnická osoba môže vstupovať do občianskoprávných vzťahov, ktorých sa stala účastníkom. Medzi účastníkmi občianskoprávných vzťahov platí zásada rovnakého postavenia, ktorá je charakterizovaná pre celé odvetvie súkromného práva. V prejednávanej veci došlo medzi účastníkmi nepochybne k vzniku občianskoprávného vzťahu. Jeho obsahom bol záväzok žalovaného zaplatiť žalobcovi sankčné plnenia (pokutu a úroky z omeškania) v dôsledku porušenia jeho povinnosti zaplatiť včas príspevok na činnosť SAK a do sociálneho fondu. Povinnosť zaplatiť uvedené príspevky a z nich vyplývajúce uplatnené sankčné plnenia sú súčasťou majetkových vzťahov medzi účastníkmi konania. V duchu zásady rovnakého postavenia účastníkov občianskoprávného vzťahu je potrebné zdôrazniť, že žalobca jednostranne neuložil žalovanému povinnosť platiť príspevky. Uvedená povinnosť je stanovená zákonom (§ 29 ods. 1 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii). Pre zásadu rovnakého postavenia subjektov občianskoprávného vzťahu je príznačné, že v prípade stretu práv plynúcich z občianskoprávného vzťahu ho nemôže jeden zo subjektov autoritatívne sám rozhodnúť. V nadväznosti na uvedené sa žalobca obrátil s uplatneným nárokom na súd, keďže sám autoritatívne nevynútil splnenie povinnosti žalovaného. Uvedené správanie žalovaného (podanie žaloby na súd) potvrdzuje, že predmetom konania je spor z občianskoprávného vzťahu.

Rozhodnutie o trovách konania okresný súd odôvodnil ust. § 142 ods. 1 O.s.p. a žalovanému, ktorý mal vo veci úspech, nepriznal ich náhradu, keďže si v konaní právo na ich náhradu neuplatnil.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca, ktorý sa domáhal jeho zmeny tak, že žalobe bude v celom rozsahu vyhovieť, alternatívne navrhol rozsudok okresného súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Zdôraznil, že žalobca je subjektom záujmovej samosprávy zriadený zákonom č. 586/2003 Z. z. o advokácii (ďalej aj „zákon o advokácii“), ktorý združuje advokátov a advokátskych koncipientov. Členstvo v SAK je povinné a je zákonnou podmienkou na vykonávanie advokácie. Rozsah činnosti a základné pravidlá pre advokátov sú definované v zákone o advokácii. Žalobcu ako subjekt záujmovej samosprávy teda štát splnomocnil na výkon verejnej moci. Určovanie rozsahu práv a povinností vyplývajúcich z rozhodnutí nie je to isté, ako vynucovanie si plnenia povinností vyplývajúcich z týchto rozhodnutí pre tretie osoby. Keďže takúto kompetenciu (t.j. vynútiť plnenie povinností tretej osobe) žalobca zákonom zverenú nemá, obrátil sa z tohto dôvodu na príslušný súd, aby vo veci konal a rozhodol. Odvolateľ mal za to, že nie je právnickou osobou zriadenou v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka, a teda vzťah žalobcu a žalovaného sa nemôže spravovať predpismi súkromného práva, ale predpismi verejného práva. Vzťah žalobcu a žalovaného je založený na princípe nadriadenosti a podriadenosti, čo vylučuje existenciu jednej zo základných zásad súkromného práva, ktorou je rovnosť účastníkov. Povinnosť žalovaného plniť požadované príspevky vyplýva priamo zo zákona o advokácii. Ďalej žalobca uviedol, že uplatnená pokuta z oneskoreného splnenia príspevku na činnosť SAK a príspevku do sociálneho fondu nie je zmluvnou pokutou v zmysle § 544 Občianskeho zákonníka, nakoľko vzťah medzi žalobcom a žalovaným je vzťahom verejnoprávnym. Odvolateľ vzhľadom na charakter vzťahu so žalovaným a s poukazom na nedostatok špeciálnej úpravy použil pri posudzovaní charakteru tejto pokuty a úroku analógiu práva a tým odstránil chýbajúcu právnu úpravu. Pokutu považoval svojou povahou za daňový nedoplatok v zmysle zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (Daňový poriadok) a stanovený úrok ako úrok z omeškania v zmysle ust. § 156 ods. 1 písm. c) Daňového poriadku. Právo na vymáhanie daňového nedoplatku sa v zmysle § 85 ods.

1 uvedeného zákona premlčuje po šiestich rokoch po skončení kalendárneho roka, v ktorom daňový nedoplatok vznikol. Za takýchto okolností nárok žalobcu uplatnený žalobou nemôže byť premlčaný.

Odporca vo vyjadrení k odvolaniu navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

Vyslovil nesúhlas so žalobcom požadovanou aplikáciou analógie práva.

Krajský súd, ako súd odvolací, po zistení, že odvolanie bolo podané včas a smerovalo proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom, podľa § 212 ods. 1 a 2 písm. b) O.s.p. preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní a po preskúmaní ho bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p. za použitia ust. § 156 ods. 3 O.s.p.) ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku i konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že okresný súd v prejednávanej veci zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností, na podklade vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam a žalobu žalobcu o zaplatenie sumy 120,10 Eur aj správne právne posúdil. Nakoľko i odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku napadnutého odvolaním zodpovedá kritériám uvedeným v ust. § 157 ods. 2 O.s.p., odvolací súd podľa § 219 ods. 2 O.s.p. konštatuje správnosť týchto dôvodov a v podstatných bodoch na ne odkazuje.

Súčasne odvolací súd preskúmal i námietky žalobcu uvedené v opravnom prostriedku a po ich preskúmaní dospel k záveru, že tieto nie sú dôvodné.

Meritom posúdenia zo strany odvolacieho súdu v súdnej veci bolo preskúmanie a vyhodnotenie povahy uplatneného nároku žalobcu. Slovenská advokátska komora tak, ako je normatívne konštituovaná, je nesporne orgánom záujmovej (stavovskej) samosprávy. Zároveň je však aj právnickou osobou. Právne vzťahy týkajúce sa činnosti a rozhodovania SAK môžu mať preto tak verejnoprávny, ako aj občianskoprávny charakter. Rozlišovacím kritériom, o aký vzťah v konkrétnom prípade ide, je jeho povaha. Verejnoprávny vzťah je totiž typický vrchnostenskou povahou dopadajúcou na individuálne práva a povinnosti príslušných osôb, aspoň sčasti s presahom na základné práva a právom chránené záujmy týchto osôb. Na strane druhej pre občianskoprávny vzťah je typická rovnosť jeho účastníkov.

V prejednávanej veci obidva nároky uplatnené žalobou majú základ v uzneseniach konferencie advokátov. Pokuta je v upravená v ust. § 3 ods. 1 Uznesenia o príspevku na činnosť SAK zo dňa 19. júna 2004, pričom jej výška je stanovená na 10 % príspevku za každý začatý mesiac omeškania, maximálne do výšky 100%. Úrok z omeškania vyplýva z ust. § 4 ods. 4 Uznesenia o sociálnom фонде zo dňa 16. júna 2007, pričom jeho výška sa má zaplatiť podľa Občianskeho zákonníka.

Uznesenia konferencie advokátov predstavujú vnútorné predpisy najvyššieho orgánu SAK a sú pre jej členov v zmysle ust. § 75 ods. 1 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii záväzné. Vydaním týchto uznesení sa tiež realizuje záujmová samospráva, keďže SAK nimi ukladá povinnosti svojim členom. Jedná sa však o všeobecne uložené povinnosti, ktoré nemajú konkrétneho individuálne určeného adresáta a smerujú voči všetkým členom SAK. Tieto uznesenia preto nemajú povahu individuálneho právneho aktu, resp. takého rozhodnutia orgánu SAK, ktoré by spadalo pod úpravu danú znením ust. § 75 ods. 4 zákona o advokácii. Prejavom toho je aj skutočnosť, že žalobca sa nepokúsil o exekúciu ním uplatňovaných nárokov, nakoľko si bol zrejme vedomý toho, že mu absentuje exekučný titul.

Všeobecne možno konštatovať, že SAK má oprávnenie normatívne vo všeobecnosti stanoviť povinnosť zaplatiť danú pokutu alebo úrok z omeškania, avšak na strane druhej nemá oprávnenie vrchnostensky vymáhať ich zaplatenie. Žiaden orgán SAK totiž nevydal taký individuálny právny akt, ktorý by po vykonateľnosti mal povahu exekučného titulu. Inak povedané, pri vymáhaní daných platieb sú tak SAK, ako aj jej členovia v rovnakom postavení a spory medzi nimi rieši súd v občianskoprávnom konaní. Už z

toho vyplýva, že dotknutý vzťah má občianskoprávny charakter, v dôsledku čoho sa naň bude vzťahovať aj právna úprava premlčania upravená v Občianskom zákonníku.

Žalobcov odkaz na analógiu s Daňovým poriadkom, resp. inštitútom daňového nedoplatku ako ekvivalentu ním uplatneného nároku podľa názoru odvolacieho súdu nie je na mieste. Predovšetkým v daňovej, resp. fiškálnej oblasti sa uplatňuje princíp „in dubio mitius“ (porovnaj napríklad nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 241/07 zo dňa 18.09.2008), teda „v pochybnostiach miernejšie“, čo už samo o sebe by takúto analógiu vylučovalo. Zároveň daňové pokuty, aj úroky z omeškania správcovia dane ukladajú príslušnými samostatnými rozhodnutiami, teda vznik povinnosti je tu spojený s vydaním individuálneho správneho aktu, ktorý však v preskúmvanej veci absentuje.

S poukazom na ust. § 219 ods. 1 a 2 O.s.p., ktoré tvoria základ potvrdzujúceho rozhodnutia v danej odvolacej veci, odvolací súd vyhodnotil rozsah a dôvody odvolania vo vzťahu k napadnutému rozsudku okresného súdu po tom, ako sa oboznámil s obsahom súdneho spisu a s prihliadnutím na uvedenú právnu úpravu dospel k záveru, že nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v dôvodoch napadnutého rozsudku, ktoré vytvárajú dostatočné východiská pre vyslovenie napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým bola žaloba žalobcu zamietnutá.

Úvaha okresného súdu nebola ľubovoľná, ale vychádzala z dostatočne zisteného skutkového stavu a zodpovedala skutočnostiam, ktoré boli v dokazovaní zistené, vyhodnotenia a závery okresného súdu neboli v rozpore s tým, čo bolo v konaní preukázané, a ani v rozpore s formálnou logikou. Navyiac, okresný súd výsledky hodnotenia dôkazov zahrnul aj do odôvodnenia napadnutého rozsudku a v súlade s § 157 ods. 2 O.s.p. dostatočne vysvetlil, ktoré skutočnosti považoval za rozhodné, preukázané a z ktorých dôkazov vychádzal, akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil. Odvolací súd poukazuje na to, že právna úprava neurčuje, ako má súd dôkazy hodnotiť, uvádza len, že súd hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy tak, aby bola súčasne dodržaná právna úprava, formálna logika a aby rozhodnutie, resp. jeho odôvodnenie, vychádzalo a opieralo sa o zistený skutkový stav, čo v danom prípade bolo splnené.

Aj podľa názoru odvolacieho súdu nárok žalobcu uplatnený žalobou je premlčaný, a to vzhľadom na námietku premlčania vznesenú žalovaným a ust. § 100 ods. 1 a 2 pri aplikácii ust. § 101 Občianskeho zákonníka, nakoľko právny vzťah medzi účastníkmi je občianskoprávnym vzťahom, a to z dôvodov uvedených vyššie.

Na základe vyššie uvedených skutočností a dôvodov odvolací súd rozsudok okresného súdu vo veci samej ako vecne správny p o t v r d i l .

Odvolací súd ako vecne správny potvrdil aj odvolaním výslovne nenapadnutý, ale od rozhodnutia vo veci samej závislý výrok o trovách konania, proti ktorému odvolateľ nepodal žiadne odvolacie námietky.

O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p.. Žalobca nebol v odvolacom konaní úspešný, a preto je povinný nahradiť žalovanému trovy, ktoré mu v súvislosti s týmto štádiom konania vznikli. Keďže si žalovaný náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil (§ 151 ods. 1 O.s.p.) a z obsahu spisu mu vznik trov tohto odvolacieho konania ani nevyplýva, odvolací súd mu náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie n i e j e prípustné.